

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Șișcanu Andrei Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în or. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 06.12.2017-27.02.2018

2. instanța de apel: 11.04.2018-10.05.2018

3. instanța de recurs: 22.06.2018-11.07.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 27 februarie 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Șișcanu Andrei Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie echivalentul a 25.000 lei.

Potrivit art. 64 alin. (3¹) Cod penal, i-a fost explicat lui Șișcanu Andrei, că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul în care hotărârea devine executorie și în acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Solicitarea procurorului privind încasarea din contul lui Șișcanu A., a cheltuielilor judiciare în sumă de 896 lei, a fost respinsă.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Șișcanu Andrei, la data de 25.06.2017, în jurul orei 02.55, aflându-se în incinta discotecii „Metropolis” din or. Nisporeni str. Alexandru cel Bun, acționând intenționat din intenții huliganice, demonstrând o lipsă evidentă de respect față de societate și normele etice general acceptate, încălcând grosolan ordinea publică, realizând caracterul și gradul prejudiciabil al acțiunilor sale, fiind conștient de consecințele ce pot surveni, i-a aplicat o lovitură în regiunea capului cu o sticlă de bere de 0,5 l, părții vătămate Dobrovicenu Vasile,

cauzându-i conform raportului de expertiză nr. 118D din data de 18.08.2017, echimoză și excoriații pe frunte, produse prin acțiunea obiectului dur contondent, posibil în timpul indicat, care se califică ca vătămări corporale neînsemnate.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, respectivele acțiuni a lui Șișcanu A. au fost calificate, de drept, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal – huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încasat de la Șișcanu A., cheltuielile de judecată în sumă de 896 lei.

În motivarea apelului a invocat:

- efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, prin urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii;

- stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare;

- având în vedere prevederile art. 229 Cod de procedură penală și constatându-se că inculpatul, Șișcanu A., nu este o persoană vulnerabilă, respectiv încasând de la acesta cheltuielile judiciare în sumă de 896 lei, nu va fi influențată substanțial situația materială a persoanelor aflate la întreținerea acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept, just a ajuns la concluzia că inculpatul, Șișcanu A., a săvârșit infracțiunea imputată, iar acțiunile acestuia au fost încadrate întemeiat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat, că apelul acuzatorului de stat cu referire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 896 lei, urmează a fi respins, ca nefondat, deoarece acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale, în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului. Respectiv, potrivit art. 100 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 6 par. 2 CEDO, sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 Cod de procedură penală.

Procurorul solicită în baza art. 227-229 Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor legate de efectuarea acțiunilor procesuale. Însă, instanța de apel a menționat, că normele procedurale penale nu prevăd expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de efectuarea acțiunilor procesuale, deoarece statului îi revine obligația pozitivă de a administra

probe pentru a demonstra vinovăția unei persoane.

În sensul dat, instanța de apel a constatat faptul, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, în partea ce ține de soluția adoptată cu privire la cheltuielile judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de apel la judecarea cauzei și la adoptarea hotărârii nu a luat în considerație faptul, că în cadrul cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 896 lei pentru efectuarea expertizei, sumă ce urma a fi încasată de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, iar instanța contrar prevederilor art. art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală nu a dispus acest fapt;

- legislatorul a expus suficient de clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat;

- efectuarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, prin urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat;

- prin modificările survenite în Codul de procedură penală în vigoare din data de 09.02.2018, legislatorul a exclus prevederile art. 143 alin. (2) din același cod, respectiv norma legală care instituia obligația statului a suporta cheltuieli pentru efectuarea expertizelor în cauzele penale a fost exclusă, iar faptul că statul nu mai are obligația imperativă a suporta acele plăți la efectuarea expertizelor în cauzele penale, luat în coraport cu dispoziția art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală și constituie temeiul ce impune suportarea cheltuielilor de judecată pretinse de la inculpat, deoarece aceste cheltuieli au fost suportate de către stat doar din cauza că a fost comisă infracțiunea, în caz contrar aceste cheltuieli nu ar fi fost generate.

În drept, procurorul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Soluția de inadmisibilitate a recursului depus de procuror se întemeiază, *în drept*, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este

vădit neîntemeiat.

Dispoziția art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă temeuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei sau când argumentele formulate de recurent nu au un fundament juridic.

Reieșind din criticele expuse de procuror, se constată că acesta contestă decizia instanței de apel, în exclusivitate din considerentul că instanțele de fond nu au admis solicitarea părții acuzării de a dispune încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat în cuantum de 896 lei, suportate de stat pentru instrumentarea acestui dosar.

Contrar celor invocate de recurent, Colegiul consideră ca vădit nefondate criticile procurorului referitor la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, stipulată la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că nemotivat nu au fost încasate cheltuielile judiciare din contul inculpatului pentru efectuarea expertizei medico-legale în prezenta cauză, dat fiind că plățile necesare pentru efectuarea unor atare acțiuni procesuale urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești ale bugetului de stat, nu din contul inculpatului.

Așadar, Colegiul notează, că potrivit art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală. Excepția despre care ne relevă legiuitorul cuprinsă în art. 142 Cod de procedură penală, nu este incidentă cauzei date.

Potrivit lucrărilor dosarului se atestă că, expertiza judiciară a fost ordonată de OUP al SUP a IP Nisporeni, Munteanu N., în vederea constatării unor circumstanțe legate de comiterea infracțiunii imputate inculpatului, Șișcanu A. (a se vedea f.d. 47-48).

Prin urmare, corect instanțele de fond au statuat asupra faptului că, plata pentru efectuarea expertizei judiciare, în cauza deferită judecării, în sumă de 896 lei, urmează a fi suportată din contul bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum pretinde procurorul.

Subsidiar se remarcă, că potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului, ceea ce denotă faptul că, legea nu stabilește în exclusivitate că, plata cheltuielilor este suportată doar de inculpat.

În temeiul celor menționate, se statuează că cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei nominalizate, urmează a fi acoperite de bugetul de stat, respectiv acestea nu pot face obiectul unei rambursări din partea inculpatului, în cazul în care ultimul nu a fost solicitantul sau ordonatorul unei atare acțiuni procesuale.

Mai mult ca atât, deși procurorul a evidențiat în cererea de recurs despre aceea că, au fost operate modificări în art. 143 Cod de procedură penală, fiind abrogat alin. (2) al acestui articol, însă faptul dat nicidecum nu presupune că, cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea expertizelor judiciare urmează a fi încasate din contul inculpatului, întrucât o atare prevedere legală expresă, în legea procesual-penală lipsește.

În cele din urmă, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea dispoziției referitoare la cheltuielile judiciare.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2018, în cauza penală privindul pe **Șișcanu Andrei Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 18 iulie 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie